

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

74. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Arguelles, Burgen.
nullitatis professonis. Veneris 16. Aprilis 1649.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

ratione loci competit illis & a precedencia in choro ad tradita per *Gratian supra dicto num. 38. & 2. Barbol. dicto c. 9. n. 36. & seq. & de Canon. c. 18. n. 97. Ferr. dicta q. 32. num. 2.*

4. Deinde quia idem cauetur in processuum incesfu, ut habetur in Ceremoniali Episcoporum lib. 2. c. 33. col. 3. vers. & vltimo loco Clericis Ecclesie Cathedralis, &c. Cuius dispositio seruari debet ex Constitutione sancti memor. Clementis VIII. dat. 11. Iulij 1600. Incipit cum nouissime 6. in ord. Bull. meo, tom. 1. fol. 99. & plenè firmat Rota *Aliis congestis in d. Oppid. Gratian. discept. 298. num. 28.* Vnde idem dicendum quoad ordinem sedendi in Choro ad tradita in allegata *decis. 106. num. 3. part. 1. recent. Gratian. discept. 940. num. 1.*

5. Vltius quia Capitulum admittit fundationem cum qualitate quod beneficiatis assignaretur locus immediatè post Canonicos, quod eo magis firmum consideratur, quia factum Sede vacante, quo tempore Capitulum habet vices Episcopi in omnibus concernent. Iurisdictionem Episcopalem (quibusdam exceptis, inter quæ hoc non reperitur) *c. cum olim. 14. vbi gloss. & Doctor. de maior. & obed. cum multis aliis per Rota in prax. decis. 572. num. 1. Barbol. d. c. 4. & de potest. Episc. alleg. 36. num. 9. & alleg. 45. num. 27. & de iur. Eccles. c. 32. num. 61. Viuian. in prax. Iuris part. lib. 5. c. 3. num. 2.*

6. Vnde bene potuit admitti istam fundationem cum supradicta qualitate, ut post Lambert. & alios Paquin. de potest. Sede vacant. p. 59. 2. num. 5. Garz. de beneficiis pa. 1. 5. c. 9. n. 79. Viuian. de iure patr. lib. 1. c. 2. n. 44. & lib. 2. c. 1. num. 15. Barbol. de potest. Episc. alleg. 70. num. 32.

7. Quapropter non obstat D. Episcopi Decretum. Et eò minus quia appellatione extinguitur iudicatum l. 1. fin. C. ad sen. conf. Turpill. vel suspenditur. l. furi 6. §. 1. ff. de his qui not. infam. l. si quis 11. C. de reb. credit. vbi communitè scribentes.

8. Nec obstat consuetudo præsentis per Curatos præcedenti Mansionarios. Nam licet in honorariis potissimum obtineat locum, ut notat Bald. in c. causam n. 6. de probat. & in c. eum olim de consuetud. Menoch. conf. 126. num. 1. Nauar. conf. 2. de maioritat. & obed. Gratian. d. discept. 298. num. 8. Rot. decis. 4. in fin. de elect. in nou. & decis. 214. num. 4. part. 8. seu part. 4. tom. 2. & decis. 85. num. 5. part. 5. & quod signet locum sedendi, eundi, & standi Franc. decis. 387. num. 4. Decian. conf. 211. num. 6. volum. 1. & multis cumulatè Tirazuel. de nobilitate c. 2. n. 55. vers. Sed in hoc. & facit Bulla san. memor. Gregor. XIII. in ordine 8. cuius meminit Zeval. in prax. Episcop. 1. p. v. b. Processiones vers. Ad tertium principale. & Rot. in Mutinen. præcedencia 25. Iunij 1638. coram bon. Merlino cum aliis. Primo quia nec probatur, nec docetur de præscriptione eò magis quia est odiosa Rota in Astens. sedus, quæ est 865. num. 5. & 6. p. 4. diuers. Gratian. vbi proxime n. 53. Et sic nosi extendenda nec de casu ad casum, nec de persona ad personam Fab. de Ann. conf. 122. n. 32. & 33. lib. 2. Masstrill. cum aliis de Magistratib. lib. 4. c. 13. num. 64. Surd. consil. 303. n. 6. & decis. 131. num. 9. Ponte de is. 8. num. 10. & 11. Rota decis. 172. n. 2. p. 1. diuers. & decis. 513. num. 17. part. 5. recent. & est text. in l. 1. §. si quis hoc interdito vbi Bart. ff. de iur. aduque priuat.

9. Præcipuè cum hoc non sit ratione introductum ad l. quod non ratione introductum est 39. ff. de legib. interpretando et eorum similibus de similibus in specie, ut fecit gloss. vbi dicitur se vna probata ab Ant. Fab. ibi in Rational. Osuald. ad Donell. lib. 1. c. 5. lit. A.

10. Posterea quia sumus in facultatis, quia non inducunt consuetudinem in his quæ sunt liberæ potestatis Abbat. in c. ex p. Essensi 10. num. 7. in vltim. notab. de concess. Præbend. l. as. in l. quominus num. 28. ff. de summa.

Craver. conf. 56. num. 4. Grat. vbi supra num. 10. Requiritur enim prohibitio, & interpellatio, à cuius temporibus incipit præscriptio, Bald. in l. 2. C. de seruis. n. 54. lib. 1. Grat. vbi proxime in fin. & c. 88. n. 15. & c. 89. n. 18. Nec Mansionarij poterunt præindicare Beneficiatis ad notata per eundem, Grat. dicto c. 2. §. n. 9. Nam lædi possunt, Albanen. consil. 156. n. 23. Vincent. de Ann. Alleg. 131. n. 12. Ferr. cum aliis in trailde preced. q. 18. num. 20.

11. Accedit regula text. in l. sapè 63. ff. de re iud. cap. inter directos, §. in omnibus autem vers. nec interpellationes de fid. inst. & tot. tit. in Rubro & nigro C. vltimè a tot. a. l. a. Rot. in alleg. Taurinen. vers. Tum quia, & c. facit Milenitana Antianitatis 30. Maij 1639. §. Non obstat nonnulli actus præcedencia coram R. P. D. meo Decano.

12. Vltius quia isti Mansionarij videntur suprameritarij, qui non habent Præbendam in Ecclesia Cathedrali, sed in alia Sancti. Simonis & Iude (vbi est in confesso inter patres) & sic sunt postponendi numeratis ex traditis à Ferr. vbi supra c. 10. n. 5. vbi ex Ca. l. Ca. l. Ca. l. & aliis. Quapropter retorqueatur argumentum pro Curatis adductum, quod Beneficiatis sint legitimerarij, cum habeant præbendas, sed Curati, & Mansionarij non habeant.

13. Minus obstat quod affectur de Dignitate Curatorum. Nam hoc procedit in propriis Ecclesiis, non vero in Cathedrali, qualitas quæ non facit ad actum, nullum parit præminentiam considerationem Ferr. dict. q. 27. n. 2. & quest. 13. n. 3. D. Conetel. supra n. 22. Barbol. de Canon. d. dist. cap. 9. n. 11. Et de præcedencia in vno loco non potest argui ad præcedentiam in alio, idem D. Conetel. n. 63. Et vbi agitur de præcedencia Collegiali, Dignitas non Collegialis quamuis magna non attenditur, Seraph. decis. 1216. in fin. Gratian. altitatis dist. discept. 298. num. 33. idem D. Conetel. vbi supra num. 13. & 24.

14. Denique non obstat acquiescentia Beneficiatorum ex regula dicti l. sapè, nec D. Episcopus potuit præiudicare Iuri patroni iam quæsito ex Decreto Capituli emanato Sede vacante, ad tradita per Felin. in c. am accessissent. n. 4. de præscript. Coccin. dec. 197. n. 9. Barrot. decis. 598. n. 8. & 9. in quibus recententur.

Et ita, &c. vtraque, &c.

DECISIO LXXIV.

Sacrae Rotæ Romanæ coram R. P. D. Arguelles.

In causa Burgeñ. nullitatis professionis.

Veneris 16. Iunij 1649.

§. 1. **P**RO Ventura responsum, pro quo faciunt sequentia verba Lapi. [Primo iste erat in probatione, & deliberatione, quia talis Annus datur etiam in fauorem sui, ob fragilitatem humanæ conditionis, ut in c. 2. de Regul. lib. 6. sed eximio, & dimittendo habitum (vbi in themate proponitur) videtur ipso facto deliberasse se nolle profiteri, seu se non posse pati auctoritatem clausuræ, & sic confirmatum fuit pro hac vice propositum suum, vnde mutato postea nouo proposito, quia erat nouo tempore iterum probandum, & deliberandum, nam ex eodem tempore probationis non potest sequi placencia, & displicencia, & sic etiam Monasterium, quia ista sunt aduersantia, & vna, & eadem res non debet pati diuersos effectus, præterea ex his quæ inordinatè procedunt, nihil inordinatè sequi potest, de accus. c. qualiter 1. & vbi fundamentum est vitiosum, nihil tutum superadificari potest, 1. quest. 1. Cum Paulus,

Ius, sed iste regressus, quem fecit dictus iuuenis ad dictum Monasterium, fuit inordinatus, & vitiosus nam dictus iuuenis captus, & inuitus detentus rediit ad Monasterium, & sicut matrimonium carnale debet esse liberum, de sponsal. Cum locum, ita matrimonium spirituale quod est maius cap. 1. sed hic iuuenis dicit fratres mendicantes in sua deliberatione iam facta fuit impedire, & per consequens impedierunt constitutionem (loquitur de dict. cap. 2. de Regul.) id est annum probationis sub pena nullitatis, sed etiam quod infra annum quemlibet non impediat quo minus ad seculum redeat, prout de sua voluntate processit, ut in dicto versiculo, quod si forsitan reperitur coniunctum generaliter tota prohibitio ibi, contra hanc probationem (sic legitur, sed errore libarii, nam in textu est prohibitio nem & c.) Prohibitio autem prædictorum emanauit coniunctim, & sub principali verbo Non præsumatis, ergo receptio postea facta de dicto iuuenis non tenuit. Præterea dictus annus probationis, ut supra est dictum, datur etiam fauore Monasterij, ut Monasterium probet mores ingressi si bonos mores habeat, & si voluerint admittat, & si malos mores habeat, puta, quia non est aptus ad Religionem, ut quia austeritates regulæ pati non potest, aut non vult cum extra remanere volente repellunt, sed cum iste infra probationis annum fugiendo exiit extra Monasterium, & habitum dimiserit apparuit eis quod bonos mores non habuit, & Religioni aptus non erat, ergo cum repellere deberent non per violentiam reducere, & sic contra mentem iuris hoc fecerunt, in præiudicium Monasterij infra ex dolo suo, huc vsque Lap. alleg. 46. n. 3. ante finem postquam eod. num. 3. statim à principio vers. item cum lex firmavit annum Nouitiatum debere esse continuationem physicam, cum eam comparat continuationi præscriptionis, de qua infra dicitur.

2. Et si quidem nomen Religionis demas (quod nihil interest ad casum) & quod ibi non per se ipsos, sed per alios apprehenderunt Religionem fugientem (quod facit illum casum fortiorum; nam in nostro, officio Birmatorum persunt sunt ipsi fratres, seu maius Canonici Regulares S. Norberti) nec lac lacti tam simile est, quam casus Lapi huic nostro, nisi fortior etiam ille videatur, quia Nouitius ibi bono spiritu ductus ingressus fuit Religionem, non vero desperatione, ut iste noster.

3. Sufficeret pro decisione tanti viri auctoritas, & iidem penè rationibus Domini decreuerunt constare de Natiuitate Professionis Venturæ Muxicæ, qui non inspiratione, sed desperatione potius impediti matrimonij carnalis ad spirituale transiuit, tentauit inconsiderate (quod debuerant Monachi rectè perspicere, ut præcepit san. mem. Sixtus V. in sua Bulla 71. Cum de omnibus 6. Kal. Decembris. 1587. §. ceterum 4. versus finem, ibi, nisi denique constet ipsos non humana aliqua ratione, sed tantum deuotione, seu pietate, seruire vni an religiofam spontè, & animo elegisse, ut bene explicat Suar. de relig. tom. 3. lib. 5. c. 10. n. 16. paulò post facti penitens inconsiderati (inde enim fit, ut ait M. Basilius, ut eodem temere vnde fuerat egressus, reuertatur) ad seculum redire velle sapius protestatus vestesque suas seculares repetens, (quas debuit Abbas restituere ex d. c. 1. de Regul. in 6.) precibusque ac lacrymis instans, ac tandem nil proficiens habitu exutus religioso, per cloacam, siue aqueductum nocte fugam arripuit, & postera die à duobus Monachis cum famulo ad id missis apprehensus, ut fuit in Monasterium reductus, carcerique additus, & panis, & aqua per mensem maceratus lactymis semper, & ciuilatibus obtestans se nolle prosequi Nouitiatum, & Religionem, & sine intermissione noctu diuq. clamans, & quiritans, cum præter hæc Abbas

continuo minaretur cuidam Militum ductori, qui in vicino loco Milites cogebat ad vrgens ardensque, tunc bellum Fontistræie plenum discrimine, imò desperatione se eam traditurum, vel magis proditurum, coactus tandem professionem emisit lacrymis, & singultibus antea, & postea, & in ipsa professione metum magis quam motum animi à Religione auersissimi demonstrans, & sequenti die palam repetens se metu compulsam, ut primum potuit ad Ordinarium proficiscens iterum à Monachis arreptus iuriori carcere mancipatus, rupta satis alta fenestra lintheisque in modum funis intortis præcipitavit se potius quam demisit, ac descendit, seque in desideratam libertatem (si alibi libertas est, quam vbi Spiritus Domini ex Paul 1. ad Corinib.) asserere aperto vitæ periculo protraxit, adeo hominis natura libertati student Cas. lib. 2. de Belli Gallic. adeo multiplex patet ad libertatem via lib. 3. de ira c. 15. & adeo non ardua virtus, seruitium fugisse manu; dixit Lucan lib. 4. Pharsal.

4. Enim vero probationis annum continuum esse debere clarius est, quam ut multis indigeat probationibus, nec sufficit coniungere priora tempora cum secundis, c. ad Apostolicam 16. de Regul. & Abb. n. 9. Anchar. 7. Franch. alios citans in c. 11. de regularib. in 6. num. 3. vers. quod autem si non fuit, & seq. contra Gloss. Specular. & 10. Andr. explicando Ancharanum, & Fortius post S. Concil. Trident. sess. 24. de Regul. c. 15. vtrouique, multis diligenter velati à Reuerendiss. Barbosa Episcopo Vgentin ibi num. 5. hic num. 5. 24. & de Poesst. Episc. 3. part. alleg. 101. num. 23. de iure Eccles. lib. 1. cap. 42. num. 111. & in summa dec. Apostol. collect. 31. num. 12. (vbi sic declarasse Sacram Congregationem Concilij) dixerat prius Bart. in l. final. §. quotiens 3. ff. de publican. & velligal. arguens de seruis Nouitios Religionum per eum textum, qui bene congruit ibi, sunt autem veterana que anno continuo in Vrbe seruiuerunt, & c. Nouitia autem mancipia intelliguntur que annum nondum seruiuerunt, Nauarr. cons. lib. 3. de Regul. cons. 32. n. 1. vers. tertio quod & c. Mirand. in manual. part. 1. quest. 22. art. 4. & art. 5. per tot. Less. de iust. & iur. lib. 2. c. 41. dub. 7. n. 59. Suarez latè ad partes d. tom. 3. lib. 5. cap. 15. à n. 1. & manu plenissima pro more R. P. D. res. mor. tom. 5. tr. 5. de paruit. materia res. qua hoc est incom. 7. tr. 1. res. 155. & c. 19. multi per Bordon. de profess. c. 4. q. 11. vers. Nouitiatum & c. Nauarr. in sum. Bull. de Nouitiis recipiend. n. 3. & 4. & in mucerna Regul. verbo annus n. 6. vtrouique testans sic Congregationem de erminasse, Marsil. in remission ad Concil. c. 15. R. P. Lazzari in sum. Regul. tom. 3. verbo professio n. 10. & tom. 1. c. 2. n. 11. Ciartin. contr. lib. 1. c. 108. n. 14. Vecch. in prax. Nouitiorum disp. 11. dub. 3. n. 1. testans etiam de S. Congregationis declaratione 7. Nouemb. 1597. Rota dec. 175. n. 2. par. 1. recent. vbi de dicta declaratione & alij infra citandi.

5. Qui omnes rationem reddunt quod vbi sit mentio de tempore, lege, vel statuto, semper de continuo intelligendum est. Genero 8. ff. de his qui nor. infam. l. 3. cum Gloss. penult. l. naturaliter 5. leg. nunquam la secunda in ordin. 31 §. primo ff. de r. suc. Bart. vbi sap. Lap. vbi supra num. 3. & ibi Mandos. littera E. Amaya ex Glossi Menoch. Donell. Osuald. ol. seruar. lib. 1. cap. 10. num. 6. Albert. Brun. in tract. de permanenti. & perseveranti. num. 4. habetur, tract. com. tom. 17. fol. 395. Anton. Bart. de tempore vili. & continuo c. 3. num. 9. vbi idem tom. 6. fol. 210. col. 4. Foenit. in tract. de moment. tempor. c. 30. num. 104. relati à Vecch. vbi supra num. 2. Pellizar. in manual. Regular. tract. 2. cap. 1. num. 10. Vela discept. Hispanen. 18. num. 3. lib. 1. Peyrin. tract. 2. de Prælat. quest. 3. cap. 1. §. 4. num. 100. Bordon. cont. Regul. tom. 2. res. 99. num. 28. & resolut. 54. num. 188. vbi magna congeries iurium, & auctorum Bart. à S. Fausta Thesaur. Religios. lib. 5. §. 163. n. 5. Remig. Scrof. solut. quest. mor. 9. 31. num. 2. Villalob. in sum. tom. 2. tract. 35. difficult. 5. num. 7. qui testatur de S. Congre

S. Congregationis declaratione, Tamburin. de iur. Abbat. tom. 3. disp. 9. n. 10. & 11. plurimi per modern. Iesuitam Regim. Ch. st. ane Reimbica tom. 2. lib. 11. disp. 24. qui omnes & alij referendi exornant etiam supra traditam conclusionem g. antecedenti.

6. Et omnes quidem magna concordia firmatas supra conclusiones amplectuntur, & interrupti dictam continuationem si Nouitius habitu dimisso, & animo deserendi i. religionem extra Claustra se conferat citati a Vecch supr. Peyrin. r. 10. Pontell. verbo Nominatus n. 49. Tamburin. n. 17. Bordon. d. quest. 5. n. 19. Reuerendiss. Vgerin. d. cap. 15. num. 31. & ante eos Suarez de Religio. tom. 3. lib. 5. c. 15. n. 6. quem sequitur Sanchez ad Prac. de calog. lib. 8. cap. 4. n. 32. & alij inferius. Vtrum vero sufficiat quodlibet interruptio physica, & realis, an vero moralis, & cuius temporis necessaria sit, magna discordia est.

7. Nam quod tempora coniunguntur egresso Monasterium, & regresso teneuerunt ex antiquioribus Gloss. final. in cap. cum qui certus de reg. iur. in 6. Speculat. ad tit. de stat. Monach. n. 43. & ibi Aden. littera G. & qui eos refert. & Anchar. Alex. cons. 54 num. 2. lib. 4. Bard. ubi sup. n. 9. vers. in Pradillo & c. Roman. d. 1. sup. §. quotiens n. 2.

8. Ex recentior. paucarum dierum interpolationem non impedit istam temporum coniunctionem, seu non interrumpere, moraliter teneuerunt l. ff. de inst. & iur. d. lib. 2. c. 41. dub. 7. n. 5. vers. secundo hunc annum in fine, & ante cum dixerat Franc. dict. cap. 1. de Regular. in 6. num. 3. paulo post medium, vers. scilicet tamen videtur, qui pro contraria citat Lapus, & Nauarr. dict. consil. 32. vers. tertio quod, ubi etiam si per solos tres dies foris maneret interrumpi Nouitiatum, quasi sentiat minorem interruptionem non sufficere ipse alios pro se citat, & alios, Diana d. resol. 19. Reuerendiss. Vgerin. de Potestate Episcopi d. allegat. 101. num. 25. & de iure Eccl. d. lib. 1. cap. 42. num. 124. & d. sess. 25. cap. 15. num. 7. vers. contra Lessius & Pellizar. d. tract. 2. cap. 1. num. 10. & Bordon. d. quest. 11. d. resol. 54. n. 202. qui extendit ad spatium quinque dierum, & amplius pro quo nullum habet auctorem; & Nauarr. ab eo citatus, ubi supra qui loquitur de tribus diebus, forte hoc non dixit, nisi arguatur a contrario sensu, (quod non recipitur in doctrinis auctorum Rota decis. 135. in fine par. 4. recent.) dicit enim interrumpere exeuntem, etiam si per solos tres dies maneret, Remig. Scrof. supra quest. 31. sensu per spatium vnus noctis, vel vnus diei, quorum placita ultra adducta per eos possent forsan probari ex l. Paulus 48. §. Gnius ff. de liber. causa, quem Roman supra. n. 3. dicit nescire quod fit alibi.

9. Contrariam tamen sententiam teneuerunt Bart. in d. §. quotiens num. 2. Angel. & Alberic. ibid. Abb. & Anch. ubi supra, dum comparant istam interruptioni prescriptionis, melius Lapus, vt diximus eleganter Suarez d. cap. 1. num. 6. per hac verba. [Mih]i autem videtur magis esse considerand[um] grauitatem actionis per quam interrumpitur probatio Nouitiatu[m], quam temporis diuturnitatem, quia alias nil certum de hac interruptione eiusque sufficiencia dici poterit, sed relinquendum erit cuiuscumque arbitrio, alicui enim videbitur parua mora trium, vel quatuor dierum, alij vero magna, quo circa censeo, si quis dimisso Religionis habitu egressus est, eo ipso interrumpi annum probationis etiam si paulo post intra diem peniteat, quia eo ipso amittit statum quem habebat, & indiget noua receptione, & admissione, vt possit iterum Nouitius esse &c. vnde quod Nauarr. ait annum interrumpi per exitum trium, vel quatuor dierum e Monasterio sine licentia Superioris si intelligatur de exitu totali, id est animo non redendi, & dimisso habitu non solum verum est, sed etiam sine limitatione temporis fuisse asserendum,

quia actus ipse per se sufficit & moraliter interrumpit periclerantiam, & constantiam propter quam constitutum. 7. in medio vers. per dimissionem, sequitur Sanchez in prac. de a. tom. 2. lib. 5. cap. 4. num. 32. qui postquam de continuatione, & interruptione multis ad sanctorum tem conglatis late differuit a num. 30 & quamlibet interrupcionem sufficere ex ipso Nauarr. probant can. 53. a. l. cum sequitur per t[ame]n tanquam forma, vt probat rector in Glossa in verbo forma & c. At omisso forma in minimo vitiat actum, vt probat Tiraguell. de ind. in reb. exi. n. 12. id Sanchez supra, & quando tempus est datum pro vt per Scribenes in l. 1. ff. de lib. & postum. Fructu. de 2. traque retract. p. 1. §. 1. Gloss. 2. n. 11. Formis supra cap. 32. n. 2. cap. 3. num. 9. facit vulgari regula quod si forma desit in minimo actus conu[n]it. cum in §. si prator ff. de transact. cum vulg. per relata Axiom. 157. littera F. iisdem rationibus, & multis citatis Bartol. d. sancta Faustol. d. lib. 1. q. 164. n. 2. Tamburin. de q. n. 1. Clarin. d. c. 108. num. 20.

10. Cum ergo ad professionis valorem petat S. Concil. Trident. annum continuum, quantumvis modicus continuationis defectus cum irritam redderet, sicut etiam quantumvis modicus illius anni temporis defectus sufficeret ad professionem cassandam, ita Sanchez argumentatur ubi supra, d. numero 32. vers. cum enim, & Religio Bassas in suo tract. Florentinus Theolog. verbo Religio 3. n. 5. vers. pro resolutione. Nam certum est tempus istud numerari de momento ad momentum, vt ferè per omnes supra citatos, & cum multis alijs Reuerendiss. Vgerin. d. cap. 42. num. 139. vbi adducit declarationem Eminentiſſimarum DD. Cardinalium 21. Ianuarij 1617. latius num. 118. & d. sess. 25. cap. 15. numero 20. & 21. ubi de alijs declarationibus plenissime d. allegat. 101. num. 22. vers. verum & c. exornans ait se in illa tertia impressione re maturius examinata distendere a contraria opinione quam teneuerat in iuris, & rationibus ubi videntis.

11. Quam opinionem, de modica inquam interruptione, sequuti sunt multi alij a supra citatis adductis, & a Peyrinis d. tract. 2. de Pralat. 9. cap. 1. §. 4. num. 100. fol. 406. ubi de reuerso post tres horas Casp. Palas in oper. moral. p. 3. tract. 16. disp. 1. §. 2. num. 7. quia illa est vera, & propria interruptio status qua cessat status assumptus, & contra vero cessat status probationis si habitum dimittas animo relinquendi vitam capiam, seu surgendi obedientia iugum, siquidem Nouitiatu[m] consistit in assumptione habitus animo Religiosam vitam experiendi; sic Palas supra, & alij citati a modern. Iesuita d. disp. 24. Miranda in manual. tom. 1. quest. 22. art. 3. concl. vnica vers. quidam dicunt ex Bulla Iulij Secundi deducit per solam habitus dimissionem animo delectam Religionem Nouitiatum interrumpi, Villalobos in summa tom. 2. tract. 35. diff. 15. n. 7. qui loquitur de interruptione physica, dum adducit Aristotelem dicentem quod sex non sunt bis tria, sed semel sex, & in puncto dixit Abbas d. c. ad Apostolicam n. 9. quod sc. & 50. non faciunt 100. adducit etiam Villalobos semel, & multi ex citatis comparationem prescriptionis in qua semel data interruptione tempora non coniunguntur, ita in proposito nostro Anchar. in d. cap. 1. de vita & benef. Cleric. lib. 6. n. 1. ad fin. vers. sentie enim. Corn. cons. 147. vis. num. 23. lib. 2. Petr. Barbof. ad l. cum notissimum 7. §. in no. num. 29. Cod. de prescrip. 30. vel 40. ann. quia interruptio totum tempus preteritum extinguit Bald. d. 1. 7. num. 7. Barbofa n. 7. & 9.

12. accedit quod possessio per momentum temporis perditur vt de capto ab hostibus ad l. cum lae edes, §. 1. ff. de acquir. possess. etiam si per momentum capus extitisset

extitisset *Castr. in lsi is qui pro emptore* 15. num. 7. ff. de usufrucap. *Menoch. de recuperend. 14. num. 8. Formut. supra cap. 32. num. 15. argumento text. in l. 2. & 3. Cod. de posth. hered. instit. & possessionem semel amissam non continuari cum possessione de nouo acquisita. Bard. supra num. 13. ex Bartol. & aliis. Et multo magis si vna est iniusta *Ferret. conf. 1. in causa possessoria. num. 8. lib. 1. vt in præfenti, quia secundus ingressus fuit violentus. Nec posse duas possessiones diuersæ speciei coniungi argumento text. in l. vnica. C. qui numero tutel. l. Spadonum 15. qui iura 11. ff. de excusat. tut. d. 1. §. fin. ff. de vacat. mun. & cum ista continuatio ab animo pendeat Nouitij eo ipso, quod egrediendo animum mutauit, interumpitur, & mutasse animum eo ipso præsumitur, quod auferit, vt tunc probatur *ex l. naturale 5. §. pauonum ver. cervos ff. de acq. rer. domin. §. pauonum 15. In f. de ver. diuis. Donell. lib. 4. comm. cap. 13. Borcholten. d. §. 15.***

13. Ex quibus apparet communiorem videri opinionem *Lepi. Suarez, & sequacium*: nec obstat d. l. Paulus 38. §. Caius, quam expendit Sanchez supra num. 30. post Romanum vbi supra, nec text. in lege quod dicitur 38. §. miles ff. de milit. testam. nec l. vnica. ff. de honor. possess. ex testam. milit. aut. nec non 28. si quis sapius ff. ex quibus caus. maior. quos adducit Alberic. vbi supra Nam ipsi respondent ibi favore libertatis, militis, & absentis Reipublicæ causa sit responsum; nos sumus in materia odiosa, nisi dicitur Rota d. dec. 175. num. fin. part. 1. recent. quia contra fauorem, & Nouitij, & Religionis esset, malè probatum ad Religionem admittere, intentio namque finalis constituendi animum probationis fuit occurrere apostasie, in quam facile dilabuntur hi qui minus consulto Religionem profitentur *dicit. c. ad Apostolicam dicit. c. 2. & per hoc iura Rota penes Sanch. dec. 121. n. 2. Vecch. vbi supra dub. 2. num. 6. & faciunt verba Sancti Basilij supra relata.*

14. Sed esto quod difficilis questionis resolutio sit, ex quo sum sensum aperire noluit R. P. Diana vbi supra, contentus hinc inde Auctores referre, extra istam aleam Ventura Muxica est, quia omnes supradicti Auctores vtinque adducti excepto, *Lapo, & Ciartin. loquuntur quando deserens Religionem, Monach. penitentia ductus regreditur, non vero quando coactus, & vi reductus, vel potius raptatus, vt Ventura, quo casu nulli venit in mentem tempora coniungi, in d. Bordon. in suo casu ait necessariam esse nouam inuentionem, & in regresso, & in monasterio.*

15. Quæ omnia eo magis procedunt, cum non solum fuerit violenter retractus Ventura, sed metu compulsus ad professionem, quo casu nullam esse latissime probauit Rota multis iuribus, & auctoribus dec. 175. n. 5. & per tot. part. 1. rec. Præf. discept. 27. & *Vitiboni. nullitatis professionis 29. Ianuarij 1646. num. 3. & seqq. confirmata 10. Decembris eiusdem anni §. ex quibus satis & sequenti, coram me. Et in præfenti metum adfuisse cadentem in constantem virum satis probatur, ommissio quod multi dicunt, sufficere reuerentialem etiam sine minis propter summam libertatem ad actum istum requisitam, tenuit Bassens supra verbo metus, num. 3. cum multis ibi citatis, Cardin. multis aliis iuribus, & Doctoribus dicit. cap. 108. qui latè prosequitur, appositissime ad nostrum casum, quoad qualitatem metum passij, & quoad probationem, & etiam ad coniecturas ex fuga, & lacrymis, protestationibus ante & post professionem, ita vt durior appareat casus noster legendus à num. 27. & ante eos Nauarrus ex glossa, & aliis ad Tir. de his que vi. lib. 1. consil. 10. num. 4. & de conuers. coniugat. lib. 3. consil. 3. num. 4. & in manual. cap. 22. num. 51. & de metu reuerentiali Prælati cum minis, Vecch. supra disput. 3. dub. 12. num. 19. & de reuerentiali cum mala tractatione, Bordon. supra resolut. 3. §. num. 87. ver. mala autem, & de motu reuerentiali Abbatisse, Rodriguez quest. regul. Tom. VIII.*

tom. 3. quest. 17. artic. 8. & reuerentiali pedagogi in officio funti in puero 15. annorum satis notanter reuerend. *Vgentin. copulatissime pro more, libro primo vot. 1. à num. 41. ad 48. vbi per tot. in casu fortiori matrimonij carnalis, nam in Spirituali minorem iusto metum sufficere docuit Reuerend. P. Diana part. 3. tractat. 2. de dub. regul. resol. 92. ex declaratione S. Congregationis, & Rota multis congestis, vt solet *Pont. de matrimonij lib. 4. cap. 11. num. 15. & 16. qui meminit Rote decisionem, alij per Sperell. dec. 79. num. 28. referendo S. Congregationem, Rotam, & etiam per Ciartin. dicit. cap. 108. num. 33. latè disputat Cabrer. de metu ex S. Congregatione, & Rota, & multis aliis lib. 2. cap. 10. num. 49. viden. à n. 43. vbi post longam enumerationem contrariorum n. 50. respondet ad cap. fin. quæ Cleric. vel ouentes n. 50. distinguendo inter matrimonium carnale, & spirituale.**

16. Sed quia multi contrarium defendunt, de quibus Sanchez & plurimi relati ab *Ognare de contract. tom. 1. disp. 3. sect. 14. n. 247. & à Sperell. d. dec. 79. à n. 60. Reuerendiss. Vgentin. voto 17. num. 128. lib. 2. Ventura tot metus imagines, tot minas, tot male tractationes fuerunt incussa, vt non puerum 16. annorum in quo minor metus sufficit, *Vgentin. de vot. 1. num. 22. lib. 1. de voto 17. n. 203. lib. 2. & late ab Ognare supra n. 212. Ciartin. d. cap. 108. n. 31. vbi de puero 16. annorum, vt erat Ventura Bordon. dicta resol. 38. n. 87. ver. mensurandum, Eligius Bassaus vbi supra dicit. verbo motus, num. 5. Vecch. num. etiam 3. Sperell. n. 6. sed virum constantissimum possent mouere.**

17. Et saltem si per se singula non fuissent, vt sunt sufficientissima sufficerent simul iuncta *Sperell. dec. 5. m. 67. & d. dec. 79. n. 80. & de metu leui cum in e. raptione Nouitij. tunc considerauit Rota dec. 175. num. 5. parte prima recent.*

Et ita &c.

DECISIO LXXV.

Sacræ Rotæ Romanæ coram R. P. D. Corrado.

In causa Ianuæ. Priuilegiorum.

Luna 28. Iunij 1649.

§. 1. Commissa mihi causa appellationis interpositæ ad Sanctissimum D. N. pro parte RR. PP. Congregationis sancti Philippi Nerij Ciuitatis Ianuæ. à sententia Rotali, qua fuit declaratum illis non licuisse, neque licere Ecclesiam, Domum, seu Conuentum ædificare, vel recipere neque habitare, aut residere in Ecclesia sancti Panctatij, vel alio loco infra spatium centum quadraginta cannarum ab Ecclesia Sancti Sirti, seu Conuentu RR. PP. Theatinorum distanti iuxta Summorum Pontificum Constitutiones. Hodie habitauit, An illa sit confirmanda, & Dominice denud exactè discussa, responderunt affirmatiue.

2. Quia nititur expressis verbis Bullæ san. mem. Sixti Quarti priuilegium hoc concedentis RR. PP. Carmelitis sub Dat. 4. Kal. Decembris 1476. vt in ea legitur penes *Roderic. in Collect. Priuilegior. Regul. fol. mihi 209. sub num. 79. & P. Lezan. in summa qq. Regul. tom. 5. part. 2. fol. mihi 519. sub eod. n. 79. ibi. Et vt quieti eorumdem Fratrum dicti Ordinis vltimus cõsultator, Constitutione felic. mem. Papæ Quinti etiam prædecessoris nostri super Domibus professorum Mendicantium propè Domo aliorum Ordinum Mendicantium professorum infra spatium centum quadraginta cannarum de nouo non recipiendis. Ad omnes alios Religiosos aliorum Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium vtriusque sexus, & quascumque alias Eccle-*

D d . haliæ.